

РЕШЕНИЕ

29.06.2021

Әгерже шәһәре

КАРАР

№ 10-3

Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы территориясендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Реклама турында» 2006 елның 13 мартындагы 38-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Әгерже муниципаль районы территориясендә реклама конструкцияләрен һәм мәгълүматны урнаштыруны тәртипкә салу, аларның торышын тикшереп тору максатларында, Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы территориясендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру тәртибе турында нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетына, «Реклама турында» 2006 елның 13 мартындагы 38-ФЗ номерлы Федераль законга таянып, үзенең хокукый актларын әлеге карарга туры китерергә, Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы территориясендә реклама эшчәнлегенә контрольне көчәйтү чараларын күрергә.

3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Әгерже муниципаль районының рәсми сайтында (<https://agryz.tatarstan.ru>) урнаштырырга, шулай ук «Татмедиа» ААҖ филиалы вакытлы матбугат басмасында - Әгерже районы «Әгерже хәбәрләре» газетасында чыгарырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Советының жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре, экология, табигый ресурслар һәм аграр мәсьәләләр буенча даими комитетына йөкләргә.

Муниципаль район башлыгы,
Совет Рәисе

А.Р. Вәлиев

Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы территориясендә тышқы реклама һәм мәғълүмат чараларын урнаштыру тәртібе турында нигезләмә

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әгерже муниципаль районы территориясендә тышқы реклама һәм мәғълүмат чараларын урнаштыру тәртібе турындагы нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Әгерже муниципаль районының тышқы төзеклеген югары сәнгать-эстетик дәрәжәдә оештыру, муниципаль милектәге тышқы рекламаны һәм мәғълүматны тарату максатларында нәтижәле файдалануны тәэмин итү максатларында эшләнде.

1.2. Әлеге Нигезләмә белән тышқы реклама һәм мәғълүмат чараларына, аларны урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә, аларны урнаштыруга рөхсәт документларын рәсмиләштерүгә гомуми таләпләр, шулай ук муниципаль милектәге тышқы реклама һәм мөлкәтне тарату максатларында файдалану шартлары билгеләнә.

1.3. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексы, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексы, "Реклама турында", "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында", "Россия Федерациясе дәүләт теле турында", "Административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы, "Әгерже муниципаль районы" муниципаль берәмлеге уставы, "Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында" Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар нигезендә эшләнгән.

2. ТЫШКЫ РЕКЛАМА ҺӘМ МӘГЪЛҮМАТ ЧАРАЛАРЫН УРНАШТЫРУ ӨЛКӘСЕНДӘ ВӘКАЛӘТЛӘРЕНӘ ИЯ ОРГАНАР

2.1. Әгерже муниципаль районы Советы:

2.1.1. Әгерже муниципаль районы территориясендә тышқы реклама һәм мәғълүмат чараларын урнаштыру кагыйдәләре раслый;

2.1.2. Әгерже муниципаль районы территориясендә тышқы реклама һәм мәғълүмат чараларын урнаштыру хокукына торглар үткәру формасын билгели.

2.2. Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты (ул вәкаләт биргән орган яисә вазыйфай зат) - алга таба Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты:

2.2.1. Тышқы реклама һәм мәғълүмат өлкәсендә бердәм сәясәтне гамәлгә ашыру эшләрен координацияләүне тәэмин итә;

2.2.2. Тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын урнаштыруның гомуми концепциясен төзи, тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын урнаштыруның территорияль схемаларын раслай;

2.2.3. реклама конструкцияләрен урнаштыруға һәм аларны юкка чыгаруға рөхсәтләр бирүне (бирүдән баш тартуны) гамәлгә ашыра, рөхсәтләрне гамәлгә яраксыз дип тану турындагы дөгъвалар белән судка мөрәжәгать итә;

2.2.4. Тышкы мәғлүмат чараларын урнаштыруны килештерә һәм аларны килештерүне кире ала;

2.2.5. реклама конструкцияләрен урнаштыруға һәм аларны гамәлдән чыгаруға рөхсәт бирү процедураларын билгели;

2.2.6. Тышкы мәғлүмат чараларын урнаштыруны һәм аларны килештерүне килештерү процедураларын билгели;

2.2.7. Исеме Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының хокукий акты белән билгеләнә торган тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын урнаштыру урыннарын вәкаләтле органнар һәм оешмалар белән килештерүне гамәлгә ашыра;

2.2.8. тышкы реклама һәм мәғлүмат чаралары реестрын алып бара, аны алып бару тәртибен раслай;

2.2.9. Үз белдеге белән билгеләнгән реклама конструкцияләрен демонтажга күрсәтмәләр бирә һәм тышкы мәғлүматның үз белдеге белән билгеләнгән чараларын күрсәтү турында таләпләр куя;

2.2.10. тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын демонтажлауны мәжбүри гамәлгә ашыру турындагы дөгъвалар белән судка мөрәжәгать итә;

2.2.11. Әгерже муниципаль районы территориясендә тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын урнаштыру хокукына торглар үткәрүгә заказчы булып тора;

2.2.12. Әгерже муниципаль районында тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын урнаштыру хокукына торглар эзерләү һәм уздыру тәртибе турында нигезләмә һәм Әгерже муниципаль районында тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын урнаштыру хокукына торглар үткәрү комиссиясе турында нигезләмә раслай;

2.2.13. Муниципаль милектәге мөлкәт объектларында һәм дәүләт милке чикләnmәгән һәм жирле үзидарә органнары ия булган жир кишәрлекләрендә тышкы реклама чараларын һәм мәғлүматны урнаштыру өчен түләү күләмен исәпләү тәртибен эшли, аны куллану кагыйдәләрен аңлата;

2.2.14. муниципаль милектәге мөлкәт объектларында һәм дәүләт милке чикләnmәгән һәм алар белән эш итү хокукы булган жир кишәрлекләрендә тышкы реклама чараларын һәм мәғлүматны урнаштыру һәм эксплуатацияләүгә шартнамәләр төзи;

2.2.15. Әгерже муниципаль районы территориясендә тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын урнаштыруға һәм эксплуатацияләүгә шартнамәләрнең үтәлешен тикшереп тора;

2.2.16. Әгерже муниципаль районы территориясендә тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын урнаштыруға таләпләрнең үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыруда үз вәкаләтләре чикләрендә катнаша;

2.2.17. Тышкы реклама һәм мәғлүмат өлкәсендә норматив хокукий актлар таләпләре үтәlmәгән очракта, бу хакта алар тарафыннан тышкы реклама һәм

мәғлүмат чаралары хужаларына карата административ йогынты чараларын күрү өчен вәкаләтле органнарға хәбәр итә;

2.2.18. Мәғлүмат һәм социаль реклама урнаштыру эшен оештыра;

2.2.19. Әгерже муниципаль районы территориясендә тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын урнаштыру өлкәсендә муниципаль хокукый актлар проектларын эшли;

2.2.20. Әгерже муниципаль районының рәсми сайтында һәм мәғлүмат стендларында гражданныр һәм юридик затлар өчен мәғлүмат алу мөмкинлеген тәмин итә, шулай ук Әгерже муниципаль районы территориясендә тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын урнаштыру өлешендә гражданнырның һәм юридик затларның мөрәжәгәтләрән һәм мөрәжәгәтләрән үз вакытында карый;

2.2.21. Әгерже муниципаль районы территориясендә үз белдеге белән урнаштырылган тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын сүтү тәртибен эшли һәм раслый.

3. ТЫШКЫ РЕКЛАМА ҺӘМ МӘГЪЛҮМАТ ЧАРАЛАРЫНА КУЕЛА ТОРГАН ГОМУМИ ТАЛӘПЛӘР

3.1. Әгерже муниципаль районы территориясендә урнаштырылган тышкы реклама һәм мәғлүмат чаралары барлыкка килгән төзелешнең тышкы архитектур йөзен бозмаска тиеш. Төзелгән төзелешнең тышкы архитектур күренешенә туры килү өлешендә тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларына карата таләпләр Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының әлеге Нигезләмәсе һәм хокукый актлары белән билгеләнә.

Әлеге карар максатларында барлыкка килгән төзелешнең тышкы архитектур йөзе астында аңлашыла:

- капитал төзелеш объектларының тышкы реклама һәм мәғлүмат чарасы урнашкан фасадлары үзенчәлекләре (фасадның стиль һәм композиция бөтенлеге, детальләре һәм әгъзалары булу, яктылык жиле һәм декоратив-сәнгәт чишелеше, визуаль кабул итү, фасад элементлары нисбәтенәң туры килүе һәм пропорциональ булуы, ачык һәм ябык өслекләр (проемов һәм простенков) балансы);

- мәдәни мирас объектларын, мәдәни объектларны, истәлекле, кыйммәтле һәм тәсирле объектларны, панорамаларны, гамәлгә ашырылган концепцияләрне һәм тышкы реклама һәм мәғлүмат чараларын урнаштыруның территориаль схемаларын өстенлекле һәм визуаль кабул иткәндә шәһәр төзелеше мохите, шулай ук территорияләрнең планлаштырылган структурасы.

3.2. Юл хәрәкәте билгеләрендә тышкы реклама чараларын һәм мәғлүматны, аның таянычын яисә юл хәрәкәтен жайга салу өчен билгеләнгән теләсә нинди башка жайланманы урнаштыру һәм эксплуатацияләү рөхсәт ителми.

3.3. Тышкы реклама һәм мәғлүмат чаралары һәм аларның территориаль урнашуы техник регламентлар таләпләренә туры килергә тиеш. Техник регламентлар булмаганда төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре, шулай ук "Шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрендә автомобиль юлларында һәм территорияләрендә тышкы реклама" 52044-2003 ГОСТ Р тарафыннан билгеләнгән таләпләр кулланыла. Тышкы реклама чараларына гомуми таләпләр. "Урнаштыру кагыйдәләре".

3.4. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын проектлау, эзерләү һәм урнаштыру төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

3.5. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары Әгерҗе муниципаль районы жирлекләрен төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә тиешле хәлдә булырга тиеш.

3.6. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларының хужасы тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын монтажлаганнан соң (демонтаждан) территорияне төзекләндерергә тиеш. Аның фундамент блогы булганда тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары фундамент блогы белән бергә демонтацияләнергә тиеш.

3.7. Реклама конструкциясе аның хужасының исеме, контактлы телефоны, аны урнаштыруга рөхсәт номеры күрсәтелгән табличка рәвешендә маркировкакалырга тиеш.

Әлеге таләп аларның хужасы булган һәм тышкы реклама тарату буенча эшқуарлык эшчәнлеген алып бару максатларында файдаланылмый торган реклама конструкцияләренә кагылмый.

3.8. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларындагы мәгълүмат Россия Федерациясе дәүләт теле һәм Татарстан Республикасы дәүләт телләре турындагы законнар таләпләрен үтәгән килеш урнаштырылырга тиеш.

3.9. Зиратлар территорияләреннән 30 м дан да кимрәк радиуста реклама конструкцияләре урнаштыру рөхсәт ителми.

4. ТЫШКЫ РЕКЛАМА ҺӘМ МӘГЪЛҮМАТ ЧАРАЛАРЫ

4.1. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларына жир кишәрлекләрендә, биналарда, төзелешләрдә, корылмаларда яки алардан читтә урнашкан һәм кулланучыларның визуаль үзләштерүенә йөз тоткан реклама һәм башка мәгълүмат хәбәрләрен тарату өчен билгеләнгән тотрыклы территориаль урнашуның техник чаралары керә.

4.2. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары түбәндәге төрләргә бүленә:

4.2.1. тарала торган мәгълүмат тибы буенча:

- а) реклама конструкцияләре,
- б) тышкы мәгълүмат чаралары;

4.2.2 урнашу урыны буенча:

- а) аерым конструкцияләр,
- б) биналарда, корылмаларда урнаштырыла торган конструкцияләр,
- в) традицион булмаган конструкцияләр.

4.3. Реклама конструкцияләре.

4.3.1. Реклама конструкцияләре реклама, шул исәптән социаль мәгълүмат тарату максатларында файдаланыла.

4.3.2. Реклама - билгеле булмаган затлар даирәсенә адресланган һәм рекламалау объектына игътибар жәлеп итүгә, аңа карата кызыксыну формалаштыруга яисә аны базарда алга жибәрүгә юнәлдерелгән мәгълүмат.

4.3.3.3. Социаль реклама - билгесез затлар даирәсенә адресланган һәм хәйрия һәм башка иҗтимагый файдалы максатларга ирешүгә, шулай ук дәүләт

мәңфәгатләрән тәэмин итүгә юнәлдерелгән мәгълүмат. Социаль рекламаны тарату "Реклама турында" Федераль законның 10 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.3.4. Мәгълүмат - жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне һәм (яисә) тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрән хәл итүдә Әгерже муниципаль районы мәңфәгатләрән тәэмин итүгә юнәлтелгән социаль әһәмияткә ия мәгълүмат (шул исәптән реклама характерындагы). Мәгълүматка районның бәйрәм бизәлеше, социаль әһәмияткә ия чаралар (халык санын алу, сайлаулар, шимбә өмәсе һ.б.) үткәрү турында мәгълүмат, рәсми чаралар (халыкара һәм Россия делегацияләре, конференцияләр, форумнар һ.б.), тамашалы, спорт-массакуләм, мәдәни һәм ижтимагый чаралар үткәрү турында мәгълүмат керә.

4.3.5 Барлык реклама конструкцияләре Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты биргән рөхсәт нигезендә билгеләнә.

4.4. Тышкы мәгълүмат чаралары.

4.4.1. Тышкы мәгълүмат чаралары юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә караган объектларны мәгълүмати рәсмиләштерү максатларында реклама булмаган тышкы мәгълүматны урнаштыру өчен файдаланыла.

4.4.2. "Кулланучылар хокукларын яклау турында" Федераль закон нигезендә һәм эшлекле әйләнешнең горөф-гадәтләре мәжбүри булмаган мәгълүмат, шул исәптән, әлеге Нигезләмәдә каралган очрактан тыш, бер яисә берничә конструкциядә мәжбүри мәгълүматны кабатлау реклама буларак карала.

4.4.3. Тышкы мәгълүмат чараларына вывескалар, урнашу урынын күрсәтүчеләр, режим таблицалары, гамәлгә кую такталары керә.

4.4.4. Кулланучылар хокукларын яклау турында" Федераль законның 9 статьясы нигезендә күрсәтмәләре мәжбүри булган мәгълүматны кулланучыларга житкерү өчен билгеләнгән тышкы мәгълүмат чарасы, атап әйткәндә, оешманың фирма исеме (исеме), аның тору урыны (адресы) һәм аның эш режимы турындагы мәгълүмат. Вывеска оешма урнашкан бинаның фасадында урнашкан яки аңа керү урыны чикләрендә, ә мондый урнашу мөмкин булмаган очракта - биләп торган бинага керү юлыннан 10 метрдан да артык түгел. Вывескада оешманың эшчәнлек профиле ("Кибет", "Рөстөрән", "Парикмахерская" һ.б.) күрсәтелгән, шул исәптән әлеге оешманың хужасы исеменә туры килми торган ("Сияние" кибете", "Восток" рөстөрәни һ.б.) исеме булырга мөмкин.

Урнаштыру рөхсәт ителә:

- оешма биләгән территориягә керү янәшәсендәге киртәләрдәге вывескалар;
- бинаның тышкы дивары буенда урнашкан кронштейн яки вывескалар рәвешендәге консольный вывеска, башлыча, фасадының почмак өлешендә урнашкан панно рәвешендә, оешма 1 нче каттан югарырак урнашкан очракта;
- оешма барлык бинаның файдалы мәйданының кимендә 60% ын алып торган очракта, түбә жайланмасы рәвешендәге вывескалар;
- бинаның фасадындагы өстәмә вывескалар, биналарда төп урамнарда чыкмыйча (ишегалларында) урнашкан оешмалар өчен уңайлы урында;
- бер элмә такта яки ике элмә (аларның берсе татар телендә рәсмиләштерелгән очракта) бинага һәр керү янәшәсендә;
- берничә конструктив-сәнгати элементтан торган вывескалар.

Вывескаларда декоратив элементлар, шулай ук билгелэнгән тәртиптә товар билгеләре яисә хезмәт күрсәтү билгеләре сыйфатында теркәлгән сүз, график сурәتلәр яисә башка комбинацияләр урнаштыру рөхсәт ителә.

4.4.5. Күрсәткечнең урнашу урыны - кулланучыларны ориентлаштыру максатларында билгелэнгән объектка таба хәрәкәт юнәлеше һәм ераклык турында белешмәләр булган тышкы мәгълүмат чарасы.

Күрсәткечнең мәгълүмат кыры мәйданы 1 кв. метрдан да артмаска тиеш.

Күрсәткечтә оешманың профилен күрсәтү рөхсәт ителә ("Шиномонтаж", "Аптека", "Хозтоварлар" һ.б.).

Оешма урнашкан урыннан читтә билгелэнгән, аның исеме турындагы мәгълүмат белән, шул исәптән хәрәкәт юнәлеше күрсәтеләп, реклама конструкциясе булып тора.

4.4.6. Режим табличкасы - кулланучылар игътибарына оешманың эш тәртибе турында мәгълүматны житкерү өчен билгелэнгән тышкы мәгълүмат чарасы. Режим тактасында оешманың фирма исеме (исеме), урнашу урыны (адресы) турында мәгълүмат булырга мөмкин. Режим табличкасы күләме горизонталь буенча 0,40 м дан артмаска һәм вертикаль буенча 0,60 м булырга тиеш. Режим табличкасы оешма урнашкан бинага яисә бинага төп керү ишеге янында уң яисә сул бинада урнаша.

4.4.7. Учреждение тактасы - юридик затның исеме, аның ведомствосы һәм эш режимы турында халыкка мәгълүмат бирү өчен билгелэнгән тышкы мәгълүмат чарасы. Учреждение тактасы бина фасадына, бина яки бина урнашкан бинага кәргәндә урнаштырыла.

Учреждение тактасында мәгълүмат Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә рәсмиләштерелгә тиеш.

4.4.8. Вывескалар һәм табличкалар Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан бирелгән килештерүләр нигезендә билгеләнә.

4.4.9. Режим табличкаларын һәм учреждение тактасын урнаштыру өчен килешү алу таләп ителми.

4.5. Аерым конструкцияләр.

4.5.1. Аерым конструкцияләргә калкан конструкциясе, флаглар композициясе, стела, жир өсте панносы, штендер керә.

4.5.2. Щитлы конструкция - тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы, шул исәптән фундаменттан, асылмалы элементтан, каркастан һәм мәгълүмат кырыннан торган күләм-киңлек башкаруында.

Мәгълүмат кырының мәйданына карап, алар түбәндәге форматтагы конструкцияләргә бүленә: кече (4,5 кв. м га кадәр), урта (4,5 дән 10,0 кв. м га кадәр), зур (10,0 дән 18,0 кв. м га кадәр), иң зур (18,0 кв. м). Бер яклы вариантта эшлэнгән щитлы конструкцияләр декоратив яктан рәсмиләштерелгән кирегә ия булырга тиеш. Реклама материаллары булмаган очракта, калкан конструкциясе өслеге бер тонлы техник баннер белән ачык төстәге тонналы булырга тиеш. Калку конструкцияләре фундаментлары жир өсте тигезлегеннән чыгып эш итәргә тиеш түгел. Фундаментны томалауның техник мөмкинлеге булмаган очракларда, аны декоратив бизәлеш шартларында изгеләнмичә урнаштыру рөхсәт ителә.

Кече һәм урта форматтагы калкан конструкцияләрен яктырту өчен, техник мөмкинлек булганда, жир асты электр белән тәмин итү жайланмасы кулланылырга тиеш.

3 x 6 м еврощитының аскы ягы яки аны беркетүче конструкцияләр каркасының жир өстеннән кимендә 4,5 м биеклектә урнашырга тиеш..

Реклама конструкциясен урнаштыруга һәм эксплуатациялүгә шартнамә буенча өстәмә түләү алмыйча, конструкция чикләреннән мәгълүмати кырны турыдан-туры чыгару исәбенә 3 x 6 м га еврощитның мәгълүмат кыры мәйданын 1 кв. метрга кадәр арттыру рөхсәт ителә. 3 x 6 м дан артык еврощитның мәгълүмат кыры мәйданын арттыру рөхсәт ителми.

4.5.3. Флагов композициясе - бер яки берничә флагшток һәм йомшак тукыма (мәгълүмати кырлар) нигезләреннән торган тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы.

4.5.4. Стела - шәхси башкаруда тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы, анда мәгълүмат урнаштыру өчен конструкция күләме дә, аның өслеге дә кулланыла.

Алыштырылган мәгълүмат урнаштыру өчен стелаларны (бензин маркасы, бәя), һәм тротуар киңлегендә 3 метрдан кимрәк булган стелаларны һәм (яки) тышкы реклама чараларын һәм корылманың фасадында, урам-юл челтәреннән читтә урнашкан биналардан һәм корылмалардан тыш, урнаштыру рөхсәт ителми.

4.5.5. Жир осте панно - тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы, ул жир өслегендә урнаштырыла һәм юл яки жир өстенә төзелгән төзелеш материалларыннан, яшелләндерү чараларыннан тора.

4.5.6. Штендер - юридик затлар яисә шәхси эшмәкәрләр тарафыннан аларның эш сәгәтләрендә оешмаларга турыдан-туры якин жирдә урнаштырылган тышкы реклама һәм мәгълүматның чыгарыла торган чарасы.

Бер як штендерның мәйданы 1,5 кв. метрдан артмаска тиеш. Штендерлар жәяүлеләр зоналарында бинага керә торган жирдән 3 метр читтә урнаштырылырга тиеш. Тротуар киңлегенә 3 метрдан да ким булган, шулай ук машина юлыннан кабул итүгә йөз тоткан штендерлар урнаштыру рөхсәт ителми.

4.6. Биналарда, корылмаларда урнаштырыла торган конструкцияләр.

4.6.1. Биналарда, төзелешләрдә, корылмаларда урнаштырыла торган конструкцияләргә дивар панносы, түбә жайланмасы, кронштейн, корылмалар (төзелештән тыш), инженер корылмалары, төзелеш киртәләре, төзелеш челтәре, маркиз, транспарант-перетяжка, тоledo, витраж, конструкция керә торган төркемдә керә.

4.6.2. Өстәмә панно - диварлар яссылыгына каркастан, мәгълүмат кырыннан һәм беркетү элементларыннан торучы корылма яки корылма рәвешендә урнаштырыла торган тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы, йә стена өслегенә ясалган сурәтләр.

4.6.3. Түбә жайланмасы - күләмле яисә ясси конструкция рәвешендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы, түбә яссылыгын бинаның вертикаль өслегеннән (янкорма урнашкан бина) яисә түбә яссылыгыннан аерып тора торган карниз өсте тигезлегеннән тулысынча яисә өлешчә яисә югарырак урнашкан.

4.6.4. Кронштейн - бина фасадында, керү төркемнәрендә, коймаларда урнаштырылган тышкы реклама һәм мәгълүматның ясси яисә күләмле-пространстволы консольное чарасы.

Кронштейннар 3 м дан да ким булмаган биеклектә урнаштырылырга тиеш.

Кронштейннарны турыдан-туры бинага керү өстендә урнаштыру рөхсәт ителми.

4.6.5 Койма (төзелештән тыш) конструкциясе - ваклап сату (урам) сәүдә территорияләрен вакытлыча киртәләүдә (жәйге кафе, күргәзмә, сәүдә зоналары коймаларын), шулай ук башка вакытлы һәм даими киртәләрдә билгеләнә торган тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы.

Киртәләрдәге конструкцияләр аерым щитлар яки койманың бирелгән модуле нигезендә йомшак бизәлеш рәвешендә ясалырга мөмкин. Щит конструкцияләре кулланылган очракта, щитларның биеклегендә коймаларның әйдәп баручы элементлары күләмнән аларның 1/2 биеклегеннән артмаска тиеш. Нәфис ковка, кою яки бөгү ысуллары белән ясалган киртәләрдә конструкцияләр урнаштыру рөхсәт ителми.

4.6.6. Инженерлык корылмаларында конструкцияләр - күперләрдә, юлларда, торбаүткәргечләрдә, эстакадаларда урнаштырыла торган тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы. Конструкцияләргә юлның бер өлешендә урнашкан инженерлык корылмаларында урнаштыру рөхсәт ителми.

4.6.7. Төзелеш киртәсендә конструкция - төзелеш объектлары киртәләрендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы.

4.6.8. Төзелеш челтәре - төзелеш яки реконструкция объектлары фасадының турыдан-туры мәгълүмат кырын каплай торган вакытлыча тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы.

4.6.9. Маркиз - үзгә төшерелгән мәгълүмат белән тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы, ул тәрәзә уемнары, витриналар, биналар һәм корылмалар проемнары яисә аларга керү юллары өстендә урнаштырылган. Маркиз бинага ныгу элементларыннан, каркастан һәм йомшак яки кырыс нигездә башкарылган мәгълүмати кырдан тора.

4.6.10. Транспарант-перетяжка - ныклык һәм тартылу җайланмаларыннан, шулай ук йомшак нигездә мәгълүмат кырыннан торучы тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы. Үзара транспарантлар биналарда, төзелешләрдә, корылмаларда, яктырту баганаларында яисә үз терәкләрендә ныгытыла.

Йөкләнешне киметү максатларында, алып баручы элементларга йомшак нигездә челтәр материалларыннан транспарант-күчешнең мәгълүмат кырын эзерләү тәкъдим ителә. Башка конструкцияләргә транспарант-тарту терәгенә беркетү рөхсәт ителми.

4.6.11. Толедо - үз терәгебездә урнаштырыла торган тышкы реклама һәм мәгълүматның яисә күләмле-пространстволы консольное чарасы, яктырту терәге, контакт челтәренә терәге.

Каркастың аскы ягы толедо биеклегендә 4,5 м дан да ким булмаган биеклектә урнашырга тиеш.

4.6.12. Витраж - урам ягыннан мәгълүматны кабул итүгә исәпләнгән тәрәзә уемнарының тышкы төзелешендә (эчке яки тышкы яктан) урнаштырылган тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы.

4.6.13. Керү төркемендәге концентрация - биналарның козырекларына һәм керү төркемнәре бинасына беркетелгән биналарга, кронштейннан тыш, тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы.

4.7.Традицион булмаган конструкцияләр.

Традицион булмаган конструкцияләргә һава шарлары, дирижабльләр һ.б. керә.

5. ТЫШКЫ РЕКЛАМА ҺӘМ МӘГЪЛҮМАТ ЧАРАЛАРЫН УРНАШТЫРУГА ҺӘМ ЭКСПЛУАТАЦИЯЛӘҮГӘ РӨХСӘТ ДОКУМЕНТЛАРЫН РӘСМИЛӘШТЕРҮ

5.1. Әгерҗе муниципаль районы территориясендә реклама конструкцияләрен урнаштыру һәм эксплуатацияләү аларны урнаштыруга рөхсәт булганда, тышкы мәгълүмат чараларын урнаштырганда - килештерүләр булганда рөхсәт ителә. Рөхсәтләр (килештерүләр) алу өлешендә таләпләр витриналарга, киоскларга, лотокларга, сәүдә пунктларына, урам зоналарына кагылмый.

5.2. Реклама конструкциясен урнаштыруга рөхсәт - Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитетының хокукый акты белән расланган, реклама конструкциясе урнаштыруга хокукны раслаучы билгеләнгән рәвештәге документ.

5.3. Тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыруга килештерү - Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитетының тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыруга хокукны раслаучы хокукый акты белән расланган билгеләнгән рәвештәге документ.

5.4. Рөхсәт биргән өчен дәүләт пошлинасын түләү Россия Федерациясе Салым кодексында билгеләнгән күләмдә дә гамәлгә ашырыла.

5.5. Тышкы реклама чараларын һәм мәгълүматны рөхсәтсез (килештерүдән) урнаштыру рөхсәт ителми. Реклама конструкциясен үз белдеге белән урнаштырган очракта, ул күрсәтмә нигезендә демонтаж ясарга тиеш, тышкы мәгълүмат чараларын үз белдеге белән куйган очракта - таләпләр нигезендә. Тышкы рекламаның һәм мәгълүматның үз белдеге белән билгеләнгән акчаларын күрсәтү турындагы таләпне ирекле башкару срогы 1 ай тәшкил итә.

5.6. Рөхсәт (килештерү) тиешле мөлкәт милекчесенә яисә башка законлы хужасының йә исемлегә Әгерҗе муниципаль районы башкарма комитетының хокукый акты белән билгеләнә торган вәкаләтле органнар һәм оешмалар белән килештереп, тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы хужасының гаризасы нигезендә бирелә.

5.7. Рөхсәтләр (килештерүләр) бирү процедурасы һәм рөхсәт (килештерүләр) бирүгә гаризага кушып бирелә торган документлар исемлегә Әгерҗе муниципаль районы башкарма комитетының хокукый акты белән раслана.

5.8. Рөхсәт (килештерү) бирү яисә аны язма рәвештә бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәҗәгать итүчегә законнарда каралган кирәкле документларны кабул иткән көннән соң ике ай эчендә жибәрелергә тиеш.

5.9. Рөхсәт (килештерү) бирүдән баш тарту турындагы карар нигезле булырга һәм бары тик түбәндәге нигезләрдә генә кабул ителергә тиеш:

5.9.1. проектның тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларының һәм аның территорияль урнашуы чараларының техник регламент таләпләренә туры килмәве;

5.9.2. Күрсәтелгән урында территориаль планлаштыру схемасы яисә генераль план схемасында тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруның туры килмәве;

5.9.3. Транспорт хәрәкәте иминлеге буенча норматив актлар таләпләрен бозу;

5.9.4. Жирлектә барлыкка килгән төзелешнең тышкы архитектур кыяфәтен бозу;

5.9.5 Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкаръләре) турында, аларны саклау һәм алардан файдалану турындагы Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозу;

5.9.6 "Реклама турында" Федераль законның 19 статьясындагы 5.1 - 5.7 һәм 9.1 өлешләрендә билгеләнгән таләпләрне бозу.

5.10. Реклама конструкциясен урнаштыруга рөхсәт тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә шартнамәнең гамәлдә булу срогына бирелә, ләкин 5 елдан артык түгел.

5.11. Тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыруга ризалык мөлкәт милекчесенен тышкы мәгълүмат чарасы кушыла торган язма ризалыгының гамәлдә булу срогына бирелә, ләкин ул 5 елдан да артмый.

5.12. Рөхсәтне юкка чыгару (киләштерүне кире кайтару) турындагы карар кабул ителә:

5.12.1 Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетына рөхсәтне (киләштерүне) алга таба кулланудан баш тарту турында хәбәрнамәнең тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары хужасы тарафыннан жибәрелгән көннән алып бер ай эчендә

5.12.2 Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетына мөлкәтнең милекчесе яисә башка законлы хужасы тарафыннан жибәрелгән вакыттан алып бер ай дәвамында, мондый милекче яисә мөлкәт хужасы белән реклама конструкциясе хужасы арасында төзелгән килешүне туктатуны раслый торган документ кушылган вакыттан алып бер ай дәвамында;

5.12.3. Тышкы реклама чарасы һәм мәгълүмат бирелгән көннән алып бер ел дәвамында ачыкланмаган очракта;

5.12.4. Әгәр реклама конструкциясе реклама тарату максатларында түгел, ә тышкы мәгълүмат чарасы - реклама урнаштыру максатларында кулланылса;

5.12.5 "Реклама турында" Федераль законның 19 статьясындагы 5.1 - 5.7 өлешләрендә билгеләнгән таләпләрне бозып, тышкы реклама чараларын һәм мәгълүматны урнаштыру һәм эксплуатацияләүгә шартнамә төзегән затка йә аукцион яисә конкурс нәтижәләре Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә яраксыз дип танылса;

5.12.6. "Реклама турында" Федераль законның 19 статьясындагы 9.1 һәм 9.3 өлешләрендә билгеләнгән таләпләр бозылган очракта.

5.13. "Реклама турында" Федераль законда билгеләнгән очракларда рөхсәт суд тәртибендә гамәлгә яраксыз дип таныла.

5.14. Яңа затка рөхсәтне (киләштерүне) янадан рәсмиләштерү, тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларының элекке хужасының язма гаризасы нигезендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларына милек яисә башка асыл хокук күчкәндә гамәлгә ашырыла. Янадан рәсмиләштерү рөхсәт (киләштерү) гамәлдә булу срогы

чикләрендә рөхсәт ителә. Рөхсәтне (киләштерүне) үзгәртеп рәсмиләштерү турында тамга элек бирелгән хужага элек бирелгән тышкы реклама чарасы һәм рөхсәт (киләштерү) бланкы мәгълүматының кире ягына куела. Муниципаль милектәге, шулай ук дәүләт милке чикләnmәгән һәм жирле үзидарә органнары ия булган жир кишәрлекләрендә тышкы реклама һәм мөлкәткә мәгълүмат чараларын урнаштыруга рөхсәтне (киләштерүне) яңадан рәсмиләштергәндә, тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә шартнамә буенча хокуклар һәм бурычларны тапшыру турында өч яклы килешү төзелә.

5.15. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру һәм эксплуатацияләү аның хужасы тарафыннан, тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы кушыла торган милек хужасы белән, яки мондый милекнең идарә хужасы, шул исәптән арендатор белән килешү буенча гамәлгә ашырыла. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру һәм эксплуатацияләү өчен күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренең гомуми мөлкәтен файдалану, тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә килешү төзү Россия Федерациясе Торак кодексында билгеләнгән тәртиптә алынган күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренең ризалыгы булганда гына башкарылырга мөмкин. Мондый шартнамәне төзү күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренең гомуми җыелышы тарафыннан аны төзүгә вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5.16. Реклама конструкциясен урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә шартнамә, вакытлыча реклама конструкциясен урнаштыру һәм эксплуатацияләүгә шартнамәдән тыш, биш елга төзелә, ул уника айдан да артык булмаган вакытка төзелә. Реклама конструкциясен урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә шартнамәнең гамәлдә булу вакыты узгач, якларның килешү буенча йөкләмәләре туктатыла. Реклама конструкциясен урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә шартнамә төзү "Реклама турында" Федераль закон һәм граждан законнары нормалары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль милектәге мөлкәтгә, шулай ук дәүләт милке чикләnmәгән һәм жирле үзидарә органнары ия булган жир кишәрлекләрендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә шартнамә сату нигезендә Әгерҗе муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан төзелә. Сатулар аукцион формасында уздырыла

5.18. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә шартнамә гамәлдә булган чорда тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы хужасы тышкы реклама һәм мәгълүмат чарасы кушыла торган милеккә каршылыксыз керү хокукына ия, бу мөлкәттән монтаж, эксплуатация, техник хезмәт күрсәтү һәм тышкы реклама чараларын һәм мәгълүматны күрсәтү белән бәйлә максатлар өчен файдалану өлешендә.

5.19. Тышкы реклама һәм мәгълүмат өлкәсендә вәкаләтле органнарның һәм вазыйфалы затларның карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы территориясендә тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру тәртибе турындагы нигезләмәгә кушымта

Әгерже муниципаль районы милкендәге һәм Әгерже муниципаль районы милкендәге жир кишәрлекләрендә реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәғлүмат чараларын урнаштыру өчен түләү күләмен исәпләп чыгару ТӘРТИБЕ

Әдеге тәртип Әгерже муниципаль районы территориясендә реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәғлүмат чараларын урнаштыру тәртибе турындағы нигезләмәгә ярашлы рәвештә Әгерже муниципаль районы милкендәге һәм дәүләт милкендәге жир кишәрлекләрендә реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәғлүмат чараларын урнаштыру өчен түләү күләмен исәпләгәндә Әгерже муниципаль районы территориясендә реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәғлүмат чараларын урнаштыру өчен түләү күләмен исәпләгәндә кулланыла.

1. Реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәғлүмат чараларын урнаштыру мөмкинлегенә һәм абруе принцибы буенча жирлекләр чикләрендә Әгерже муниципаль районы түбәндәге зоналарга бүленә:

1. Әгерже шәһәре:

а) урамнар: К.Маркс, Гагарин - 1 нче зона;

б) элекке урамнар - 2 нче зона.

2. Әгерже муниципаль районы составына керүче башка жирлекләр чикләрендә - 3 нче зона.

3. Реклама конструкциясе мәғлүмат кырының бер квадрат метрын һәм тышкы мәғлүмат чараларын урнаштырган өчен түләү аена формула буенча исәпләнә:

$$P = C \times K1 \times K2 \times K3 \times K4 \times K5, \text{ кайда:}$$

а) «С» түбәндәгеләр өчен тәшкил итә:

– проекция жайланмалары, түбә жайланмалары, электрон табло - 400 сум;

– шитлы жайланма - 160 сум;

– афиша конструкцияләре - 200 сум;

– башка реклама конструкцияләре һәм тышкы мәғлүмат чаралары (стела, тоledo, транспарант-перетяжкалардан, штендерлардан тыш) - 300 сум;

б) «К1» - реклама конструкциясе урынын һәм тышкы мәғлүмат чараларын исәпкә ала торган зона коэффициенты:

– зона № 1 – 3,0;

– зона № 2 – 2,0;

– зона № 3 – 1,0

в) «К2» - реклама конструкциясенә һәм тышкы мәғлүмат чараларының яктыртылуын исәпкә ала торган коэффициент:

– яктыртусыз - 1;

– яктырту белән - 0,5;

г) «К3» - түбәнәйтә торган коэффициент. Вақытлы төзелеш киртәләрендә, фасад төзелеш челтәрендә, технологик яктан катлаулы кыйммәтле конструкцияләр

(призматроннар, скроллерлар, суперсайтлар һәм башка динамик конструкцияләр) өчен реклама һәм башка мәгълүмат урнаштырганда, «К3» коэффициентының әһәмиәте 0,8 тигез дип кабул ителә;

2) «К4» - реклама конструкциясе мәгълүмат кыры майданына һәм тышкы мәгълүмат чараларына түләү күләменең бәйлеләген чагылдыра торган һәм таблица нигезендә кулланыла торган түбәнәйтә торган коэффициент:

Мәгълүмат кыры майданы	«К4» коэффициентның әһәмияте
36 кв.м кадәр	1,0
36 - 200 кв.м	0,5 + 18/S, (36 кв.м 1,0 коэффициент белән исәпкә алына; калган майдан - 0,5 коэффициенты белән)
200 кв.м артыграк	0,1+ 98/S, (36 кв.м 1,0 коэффициент белән исәпкә алына, 164 кв.м 0,5 коэффициенты белән, калган майдан - 0,1 коэффициенты белән)

к) да S - реклама өслекләренең майданы;

е) «К5» - милек рәвешле коэффициенты:

м) муниципаль милек объектларында урнаштыру - 1;

Д) шәхсәт милек объектларында урнашу - 0,8.

3) Күләмле-пространстволы реклама-мәгълүмат конструкциясен (стелаларны), өслек майданына һәм реклама зонасына карамастан, урнаштыру өчен түләү, коэффициентларны кулланмыйча, бер айга 4000 сум тәшкил итә.

4) Өслек майданына һәм реклама зонасына карамастан, штендерны урнаштыру өчен түләү коэффициентларны кулланмыйча, бер айга 2000 сум тәшкил итә.

5) Өслек майданына карап, транспортны урнаштыру өчен түләү коэффициентларны кулланмыйча гына, бер айга 4000 сум тәшкил итә.

6) Өслек майданына һәм реклама зонасына, коэффициентлар кулланмыйча, тоledo урнаштырган өчен түләү аена бер берәмлек өчен 1000 сум тәшкил итә.

7) Кысылык тартмасын урнаштыру өчен түләү өслек майданына һәм реклама зонасына, коэффициентлар кулланмыйча, аена бер берәмлек өчен 4000 сум тәшкил итә.

8) Реклама конструкцияләрен һәм тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыру өчен түләү күләме, базар бәяләрен анализлауны һәм инфляция индексын исәпкә алып, өслек аена бер тапкыр яңадан карала һәм киләсе ел башыннан гамәлдә була.

